

BYTROMMEN

Februar 2022
Medlemsblad for
Allinge-Sandvig Byforening

Indhold

	Side
Åbningstider	2
Generalforsamling indkaldelse	3
Generalforsamling dagsorden	4
Foreningens arrangementer	5
Nordbornholm – det festlige hjørne	5-6
Et tilbageblik til 1930-1946	7
"NYT" gammelt billede fra Allinge Havn	8-9
Kong Alfons på besøg	10-12
Nordlandets Filmklub.....	13-14
Allinge-Sandvig Byforenings bestyrelse	15
Og det var mange penge dengang.....	16

Åbningstider for Allinge-Sandvig Byforening

på Kærnehuset, Kirkeplads 2, 1. sal th., Allinge.

I perioden 1/1- 15/5 og 1/9-31/12.

1. onsdag i måneden kl. 15-18.

2. og 4. tirsdag i måneden kl. 19-21.

Alle er velkomne. Der er dog lukket ved evt. arrangementer!

Mail: post@allinge-sandvig-byforening.dk

Web: www.allinge-sandvig-byforening.dk

MobilePay: 47854

Reg.nr. 0650 konto nr. 6494 408 440

Redaktør af Bytrommen: Niels Westh

Forside: Ekskong Alfons ankommer til Sandvig.

Allinge-Sandvig Byforening

Generalforsamling

Tirsdag den 22. februar 2022

Kl. 19 i det store mødelokale, Kærnehuset, Kirkeplads 2, Allinge

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Eventuelle forslag skal være formanden i hænde senest den 12. februar.

Kontingentet skal være betalt for at deltage i generalforsamlingen. Betaling kan ske på generalforsamlingen med lige beløb i kontanter eller mobilepay.

Allinge-Sandvig Byforening

Generalforsamling for 2021 holdes tirsdag den 22. februar 2022, kl. 19.00 i Kærnehuset, Allinge

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Regnskab for sidste kalenderår

4. Valg til bestyrelsen for 2 år

Anders Koefoed Larsen	Ikke på valg	(næstformand)
Flemming Truelsen	Ikke på valg	(bestyrelsesmedlem)
Ledig	Ikke på valg	(bestyrelsesmedlem)
Maj-Britt Nordmaj	Modtager genvalg	(kasserer)
Lene Vinberg	Modtager genvalg	(formand)
Michael Darre	Modtager genvalg	(bestyrelsesmedlem)
Steen Gornitzka	Modtager genvalg	(bestyrelsesmedlem)

Valg af suppleanter for 1 år

Arne Bech	Modtager genvalg
Anne-Mette Stampe	Modtager genvalg

Bestyrelsen konstituerer sig efterfølgende med formand, næstformand, kasserer og sekretær.

5. Valg af revisor

Lars Mogensen	Modtager genvalg
---------------	------------------

Valg af revisorsuppleant

Hans Jensen	Modtager genvalg
-------------	------------------

6. Fastsættelse af kontingent

Bestyrelsen fastholder kontingentet til 180 kr. årligt pr. husstand.

7. Indkomne forslag til behandling på generalforsamlingen

Frist for forslag er den 12. februar 2022.

8. Eventuelt

Foreningens arrangementer

22. februar 2022	Generalforsamling kl. 19-21
26. marts 2022	Åbent-hus i arkivet kl. 15-18
7. maj 2022	Strandrensning kl. 9-12
8. og 21. juni 2022	Sommeråbent i arkivet kl. 19-21
6. og 20. juli 2022	Sommeråbent i arkivet kl. 19-21
2. og 16. august 2022	Sommeråbent i arkivet kl. 19-21
August/september 2022	Tur i Allinge

Nordbornholm – det festlige hjørne

Allerede ved starten af turismen på Nordbornholm, var kravet fra turisternes side, at der skulle være musik på tribunen ved Østersøbadet i Sandvig. Her optrådte bl.a. Allinge-Sandvig Byorkester.

- og vi danser paa
Strandhotellet!

Vi præsenterer fra
Torsdag d. 15. Aug.:

- Hele Danmarks
- Yndlingsskuespiller

Hans W. Petersen

Første Gæstespil paa Bornholm!

Conferencier: Bengt Nielsen

Orkesterleder: Constantin Hansen

En straalende Eftersæson med Champagnedans hver Aften!

Søndag - Onsdag - Fredag: Særlige Fest-Arrangementer - Åbent til Kl. 2

Der er kun eet Strandhotel - og Sandvig 14 er dets Telefonnummer! - - - paa glædeligt Gensyn!

Efterhånden som antallet af turister steg, blev kravene dog øgede, og da hotellerne efterhånden havde fået store spiselokaler, så kunne de jo også være stedet, hvor der kunne være dans.

Lidt efter lidt var der musik og underholdning på de fleste hoteller i området.

Annoncer lokkede folk til, men man var også nødt til at trykke plakater for at "fange" folk.

Hans W Petersen, datidens store stepdanser og skuespiller besøgte Strandhotellet torsdag den 15. august 1935.

Da Gornitzkas trykkeri i Allinge lukkede, modtog Byforeningen en mængde materialer, og blandt dette var der en masse plakater fra hotellerne.

Vi fandt ud af, at der var særlig mange fra Strandhotellet. Så dem tog vi fat i.

Niels Westh udførte nu et kæmpe arbejde, idet han scannede alle plakater. Alt efter deres størrelser var det nødvendigt med flere scanninger, med vores A3-scanner. Derefter skulle "de sættes sammen". Nu blev problemet så, at plakater aldrig har årstal trykt i teksten. Niels måtte nu ind i kalenderen og finde ud af hvilket år f.eks. fredag den 29. august kunne være. Samtidig blev der ledt i de bornholmske aviser for at finde omtaler osv. Efterhånden er det lykkedes at finde langt de fleste årstal. Kun enkelte mangler.

Tak for dit kæmpe arbejde Niels!

Vi modtog ca. 200 forskellige plakater, og alle dubletterne er nu afleveret til Strandhotellet.

Der regner værterne med at bruge nogle af plakaterne til udsmykning rundt om i lokalerne.

Denne plakat er fra 1961 og havde størrelsen 61 x 86 cm.

AKL

Et tilbageblik til 1930-1946

Det er ikke hver dag, at man kan få lejlighed til at spørge en Allingahorra om den periode.

Den 12/11 2021 var der en lempelse i Corona direktiverne, og derfor kunne Byforeningen arrangere et foredrag med Svend Aage Henriksen.

Svend Aa. er født i 1927 i Nørregade 53 i den store Henriksen familie med de 5 drenge. Svend var meget frisk og kunne let huske, hvad der var sket, og kunne derfor fortælle en masse om de billeder han havde i sit album, og som Byforeningen havde i sine gemmer.

Han var jo født ind i en fiskerfamilie, og det var derfor naturligt at fortsætte denne tradition. Derfor kunne Svend fortælle om bygningen af røgeriet i 1930'erne (Henriksens røgeri, senere Freds røgeri,

og nu Allinge røgeri). Han kunne levende fortælle, hvordan de behandlede nettene i en murgryde, og hvordan de lagde silde-nettene til tørring. Han fortalte også om, hvordan han og to venner efter krigen sejlede tyskerne til Tyskland og tog russiske soldater med tilbage.

Senere rejste Svend til København og gik på aftensseminarium for at uddanne sig til lærer. Han sluttede sin karriere som inspektør på Klemensker skole. Bor i dag i Rønne.

Det var i det hele taget et meget levende foredrag, og så var der mange spørgsmål bagefter. Tak for det Svend!!!

Svend ses til højre på faderens båd

*Svend Aage
Henriksen 2021*

AKL

"NYT" gammelt billede fra Allinge Havn

I slutningen af 2021 gjorde Ann Vibeke Knudsen et fantastisk fund i det Kongelige Biblioteks billedside.

Det var fotograf Ludvig Grundtvig fra København, der var på besøg i Allinge. Han tog dette billede, der har størrelse på 29,5 x 51 cm. Ret stort!!!

Billedet er efterfølgende blevet behandlet af Byforeningens medlem Niels Westh.

Som vi kan se, er der stor aktivitet på Allinge havn. Der bygges alle vegne.

Derfor har vi grund til at tro, at det er taget nogle år efter stormfloden i 1872.

Vi kan se, at pakhusbygningen er blevet forlænget, men hvor er Nordre Mølle? Er den skjult af skibsbyggeriet? Nordre Mølle brændte, ifølge Jens Riis Jørgensens bemærkninger, i januar 1875, men var blevet genopbygget i marts 1876. Vi kan heller ikke se tårnet fra Teknisk Skole (nu Folkemødekontoret), men den blev også først bygget i 1895.

Vi må derfor antage, at billedet er taget omkring 1875, men det gør også billedet til et af de allerældste, vi har af Allinge.

På billedet kan vi endvidere se, at der arbejdes på et skib (reparation eller nyt). Det var jo et meget praktisk sted, idet der netop det sted i havnen, var et slæbested, hvor skibene kunne tages op og ned.

Det er jo fantastisk at vi stadigvæk kan finde nye gamle billeder fra Allinge og Sandvig.

AKL

Kong Alfons på besøg

Kong Alfons den 13. af Spanien blev afsat den 14. april 1931, men han gjorde stadig krav på tronen, eftersom han ikke havde abdiceret, hvorfor han stadig opførte sig som konge.

I august 1931 var han på krydstogt med S/S Viceroy of India, og den 13. ankom skibet til Sandvig, hvor det ankrede op uden for havnen.

Turisterne blev sejlet ind til havnen i krydstogtskibets motorcha-lupper, og som en af de sidste ankom kong Alfons. Han blev modtaget med klapsalver og hurraråb af en større mængde nys-gerrige sandvigborgere.

Kong Alfons på Sandvig havn

Uden held forsøgte man at finde en spansktalende tolk, så det blev den engelsktalende adjunkt Ivan Stchelkunoff fra Rønne Statsskole, der påtog sig tolke-opgaven.

På havnen holdt flere biler klar til at bringe turisterne rundt på øen.

Kongen kørte sammen med sin fætter, hertugen af Miranda, skibets kaptajn og Ivan Stchelkunoff. Kongen ville gerne se Hammershus, fordi han havde hørt om Leonora Christine og Korfits Ulfeldt.

På vej mod Hammershus passerede kongen en æresport

Kongen ville gerne se, hvor Leonora Christine og Korfits Ulfeldt havde siddet fanget, og derfor gik de hen mod Manteltårnet, men der var en låst træport for indgangen. Kongen forsøgte at kravle over, men måtte opgive, og så kunne han kun se tårnet fra ydersiden.

Tilbage i bilen spurgte kongen, om der var andre byer på Bornholm end Sandvig, og Stchelkunoff fortalte at den største by var Rønne. Den ville kongen gerne se. På turen til Rønne spurgte kongen om, hvordan skolerne var i Danmark, og han blev meget forbløffet over at få at vide, at skolerne var for både drenge og piger. Sådan var det ikke i Spanien. Der var end ikke mandlige og kvindelige lærere på samme skole.

Efter en rundtur i Rønne og et stop ved Hovedvagten gik turen til Østerlars rundkirke. På køreturen hertil faldt samtalen helt naturligt på kirkelige forhold, og han blev overrasket over, at der ikke var flere kirker på Bornholm i forhold til befolkningstallet. Det var helt anderledes i Spanien.

Inde i kirken var han mere interesseret i kalkmalerierne end i altertavlen, som han nærmest demonstrativt vendte ryggen til. Måske var det pga. hans tilhørsforhold til den romersk-katolske kirke. Mere spændende var turen op ad den smalle trappe til loftsrummet, hvor han blev imponeret af kirken som et gammelt forsvarsværk. På vejen ud i våbenhuset blev kongen opfordret til at skrive sit navn i besøgsprotokollen, og her skrev han beredvilligt Alfons Rex.

Herefter var det meningen, at kongen skulle drikke te på Hotel Helligdommen, men da han kom til hotellet og opdagede, at de andre pasagerer allerede var der, ville han hellere tilbage til skibet og drikke te der.

S/S Viceroy of India (til venstre) udfør havnen I Sandvig. Thor ligger I havnen

Nordlandets Filmklub

For efterhånden mange år siden kom Kærnehusets formand, Søren Jensen, med en stor papkasse med materialer fra Nordlandets Filmklub.

Først i 2021 fik vi tid til at gennemgå det hele, idet Ulla Paul, Sandvig tilbød Byforeningen at hjælpe til. Tak til Ulla for hendes store arbejde.

Efter at have gennemgået kassen og smidt alt det uvedkommende væk, fik Ulla styr på det, og hun har her skrevet en kort beskrivelse af foreningens historie.

Nordlandets Filmklub 1984-1994 i Kærnehuset, Allinge

Filmklubben blev oprettet i Kærnehuset, da kunstnersammenslutningen "Kampeløkken" rykkede ind i den bygning, hvor Nordbornholms Kino tidligere havde til huse.

Klubbens medlemmer var inddelt i 3 grupper: mindre børn, større børn og voksne. Medlemskabet kostede 55 kr. for hver gruppe. Kontingentet gav adgang til 6 filmforevisninger for hver gruppe i løbet af vinterhalvåret.

I de første år lånte man en filmforeviser af Allinge Børnehave, men takket være et tilskud fra Sparekassen Bornholm, kunne man i 1986 købe sin egen fremviser.

Allinge-Sandvig Byforenings bestyrelse

Lene Vinberg
Formand
30 18 19 74 vinberg.lene@gmail.com

Anders Koefoed Larsen
Næstformand
40 32 20 02 akl@sport.dk

Maj-Britt Nordmaj
Kasserer
22 77 29 77 majbritt.nordmaj@gmail.com

Michael Darre
WEB / IT
40 10 19 18 michael@darre.dk

Flemming Truelsen
Bestyrelsesmedlem
40 56 48 58 lt-ft@mail.dk

Steen Gornitzka
Bestyrelsesmedlem
31 44 19 03 granitten@mail.dk

Vakant

Bestyrelsesmedlem

Arne Bech
Suppleant
53 64 34 18 arneogirenebech@gmail.com

Anne-Mette Stampe
Suppleant
51 52 62 72 ams@amstampe.dk

Til Label.

Og det var mange penge dengang

Er fjernsyn dyrt? Nej!

Priserne på TV-apparater er det sidste år faldet betydeligt, så nu kan alle få råd til at se fjernsyn. Vi bringer denne gang en liste med priser på forskellige fabrikater og udførelser, og De vil bemærke, at TV slet ikke er dyrt:

TO-R type P 34, 21" billede u. FM. Teak eller nød	1740,-
Rullebord til samme	95,-
TO-R type 044, 21" m. FM. Teak eller nød	2040,-
B & O Capri 606 K, 17". Teak eller nød	1590,-
Rullebord	95,-
eller ben, pr. sæt	30,-
B & O Capri 606 K, 21". Teak eller nød	1795,-
Rullebord	95,-
eller ben, pr. sæt	30,-
ARENA 17" u. FM. Teak eller nød	1545,-
ARENA 21" u. FM. Teak eller nød	1745,-
UNICA Farin 17" u. FM	1635,-
UNICA Farin 21" u. FM	1845,-
UNICA Aida 21" m. FM	2145,-

- og De kan altid få en TV-modtager på vore bekendte, lempelige betalingsvilkår.

Udklippet er fra Nordlands-Posten fredag den 10. juli 1959, og det er en annonce fra Ove A. Pedersens Nordbornholms Radio Service. Ifølge Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks svarer 100 kr. i 1959 til 1.398,84 kr. i 2021, så prisen på et UNICA Aida 21" m. FM svarer til ca. 30.000 kr.

I dag kan man få et TV, som er mange gange større end de 21" til en pris, der er mange gange mindre end de 30.000, men så er der selvfølgelig heller ikke noget FM.